

KALVARIJOS VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

**„KALVARIJOS VVG TERITORIJOS
VIETOS PLĖTROS 2016-2023 M.
STRATEGIJA.
NUO IDĖJOS IKI REZULTATO“**

2025 m.

Kūrimosi istorija

2005 m. buvo įkurta Suvalkijos vietos veiklos grupė, apėmusi visą Marijampolės apskrities kaimiškąją teritoriją. Vadovaujantis ES senujų šalių patirtimi įgyvendinant LEADER iniciatyvą, buvo tikėtasi didesnėje teritorijoje suvienyti ir didesnes „pajėgas“ veiklai. Suvalkijos VVG 2005 m. parengė ir pateikė vertinimui atstovaujamos teritorijos bandomąją integruotą strategiją. Įgyvendinant Lietuvoje 2004–2006 m. BPD priemonę „Leader+pobūdžio priemonė“, buvo numatyta skirti paramą 7 geriausiai parengtoms bandomosioms strategijoms. Po atliktų BPD pakeitimų, buvo atrinkta 10 geriausiai užsienio ekspertų įvertintų strategijų ir jų įgyvendinimui skirtas finansavimas. Suvalkijos VVG į šį dešimtuką nepateko.

Po bendrosios veiklos istorijos susirinkę visų savivaldybių, sudariusių Suvalkijos VVG, atstovai sprendė klausimą, kaip būtų geriau dirbti ateityje. Visi atstovai sutarė, kad pirminė VVG teritorija yra per didelė, dėl ko pasunkėja bendravimas ir bendradarbiavimas, susidaro dideli atstumai ir sunkiau ko-ordinuoti veiklą. Po tokio sutarimo atskirų savivaldybių kaimiškųjų teritorijų pagrindu pradėjo kurtis naujos vietos veiklos grupės. Kalvarijos atstovai teigė, kad Suvalkijos VVG veikla davė ir gerų pamokų: atsirado glaudesnis bendradarbiavimas tarp apskrities savivaldybių atstovų, išsiplėtė pažinčių ratas, po truputį mokėsi planuoti darbus.

Apie partnerystės sukūrimą buvo kalbama Kalvarijos savivaldybės bendruomenių asociacijos rengto apskritojo stalo metu 2006 m. balandžio 11 d. Tuomet buvo pasirašytas partnerystės susitarimas tarp Kalvarijos savivaldybės bendruomenių asociacijos ir savivaldybės administracijos, visų keturių savivaldybės seniūnijų (Kalvarijos, Sangrūdės, Liubavo, Akmenynų) kaimo bendruomenių, kultūros įstaigų, daugelio nevyriausybinų organizacijų, Verslo darbdavių konfederacijos.

Susitarimo tikslas – partnerių bendradarbiavimas ir siekimas paskatinti savivaldybės teritorijos plėtrą. Įgyvendindami susitarimą partneriai įsipareigojo siekti sukurti priemones ir organizuoti mokymus, įgalinan-

čius pagerinti aktualios ir patikimos informacijos gavimą, kaupimą ir sklaidą tarp suinteresuotųjų, partnerystės ir bendruomeniškumo puoselėjimo savivaldybėje.

Suirus Suvalkijos krašto VVG, Kalvarijos savivaldybės bendruomenių asociacijos susirinkime buvo nuspręsta steigti Kalvarijos vietos veiklos grupę (toliau tekste – VVG). 2006 m. rugpjūčio 8 d. visuotiniame narių susirinkime patvirtinti VVG įstatai. Susirinkime išrinkta 3 narių valdyba. 2006 m. rugpjūčio 28 d. įregistruota Kalvarijos vietos veiklos grupė ir jos įstatai. 2006 m. spalio 2 d. į valdybą išrinkti dar penki nariai. Šiuo metu asociacijos valdybą sudaro 11 visų trijų partnerystės sektorių atstovai.

VVG misija ir veiklos vertybės

Kalvarijos VVG misija – aktyvinti ir telkti kaimo gyventojus, viziją paverčiant realybe. leškoti priemonių ir būdų pagerinti aktualios ir patikimos informacijos gavimą, kaupimą ir sklaidą tarp suinteresuotų vietos veikėjų, stiprinti partnerystę ir bendruomeniškumą.

Kalvarijos VVG, norėdama palengvinti skirtingų partnerių veiklą vienoje organizacijoje, nusistatė bendros veiklos vertybes: aktyvumas; sąžiningumas; atsakomybė; tolerancija; kompetencija; pareigingumas; pasitikėjimas.

VVG atstovavimas teritorijai

Kalvarijos VVG atstovauja visai Kalvarijos savivaldybės teritorijai, apimančiai 440,4 km². Teritorijoje yra vienas miestas – Kalvarija – savivaldybės centras, kurio gyventojų skaičius neviršija LEADER metodo programiniuose dokumentuose nurodytos leistinos ribos (6000 gyventojų). Ši teritorija pasirinkta kaip vientisa, apimanti vieną savivaldybę, joje veikia bendruomenės vienijanti Kalvarijos savivaldybės bendruomenių asociacija, gyventojai susiję socialiniais ryšiais.

Pagrindiniai VVG veiklos tikslai – pagal savo veiklos kompetenciją ir galimybes skatinti kaimo plėtrą, aktyviai dalyvauti rengiant ir įgyvendinant kaimo plėtros planus bei programas Kalvarijos savivaldybėje, įgyvendinti VVG teritorijos vietos plėtros strategiją.

Pagrindiniai uždaviniai:

- 1) telkti suinteresuotų vietos valdžios, verslo, nevyriausybių ir kitų įstaigų bei organizacijų pastangas, ieškant tinkamiausių sprendimų kaimo vietovių ekonominei ir socialinei gerovei užtikrinti;
- 2) skatinti ir palaikyti vietines kaimo žmonių iniciatyvas verslo, gamtos apsaugos, švietimo, kultūros, socialinės paramos ir kitose srityse;
- 3) teikti pasiūlymus vietos ir nacionalinėms institucijoms bei organizacijoms dėl kaimo plėtros planų ir priemonių kūrimo ir įgyvendinimo;
- 4) organizuoti ir teikti paramą kaimo bendruomenių projektams ir iniciatyvoms įgyvendinti;
- 5) skatinti bendradarbiavimą su kitomis visuomeninėmis nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei kitomis įstaigomis ir organizacijomis Lietuvoje ir užsienyje.

KALVARIJOS VVG TERITORIJOS VIETOS PLĖTROS 2016–2023 M. STRATEGIJA

2016 m. liepos 8 d. pasirašyta Bendruomenių inicijuotos vienasektorės kaimo vietovių vietos plėtros strategijos, įgyvendinamos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos priemonę „LEADER“, paramos sutartis Nr. 42VS-KM-15-1-06781.

Projektas skirtas Kalvarijos vietos veiklos grupės teritorijos bendruomenės telkimui ir socialinės įtraukties didinimui bei vietos ūkio orientavimui į darnią ir ilgalaikę krašto plėtrą.

Paramos suma strategijai įgyvendinti – 1 564 709,89 Eur. Strategija remiama Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Įgyvendinant Kalvarijos VVG teritorijos vietos plėtros 2016–2023 m. strategiją buvo įgyvendinti šie projektai:

1 prioritetas: Bendruomenės telkimas ir socialinės įtraukties didinimas

1.1. priemonė. Kaimo gyventojų sutelktumo skatinimas

Jaunimo sporto klubas „Orija“ įgyvendino projektą **„Gatvės krepšinis 3x3“**, KALV-LEADER-6B-I-1-2. Bendra projekto vertė – 5.632,25 Eur, iš kurių paramos lėšos – 4.505,80 Eur.

Projekto tikslas - per sportą telkti kaimo jaunimą veikti kartu stiprinant bendradarbiavimą ir mažinant socialinę atskirtį; skatinti sportuoti ir propaguoti sveiką gyvenseną neįgaliųjų tarpe.

Įgyvendinant projektą suorganizuotos 5 krepšinio 3x3 varžybos (po 1 Kalvarijos, Liubavo, Aistiškių bei Sangrūdodos seniūnijose bei Kalvarijos sav. Kušliškių k. – neįgaliesiems), įsigyti 2 mobilaus krepšinio saugūs stovai, priekaba, skirta stovams nugabenti į bet kurią vietą, nešiojama švieslentė su įkraunama baterija.

Projektas padeda aktyvinti sportinį judėjimą, mažinti jaunų žmonių ir kitų kaimo gyventojų socialinę atskirtį. Tai puikus būdas įtraukti žmones į vietos bendruomenės veiklos organizavimą, vieniems dalyvauti sportinėje veikloje, kitiems palaikyti dalyvius.

Projekto partneriai: Kalvarijos sporto centru, MB „Orijos Dvaras“, VšĮ „Galimybės Laukas“.

Kalvarijos vaikų ir jaunimo klubas „Arka“ įgyvendino projektą **„Spalvų fiesta“**. Bendra projekto vertė – 9.838,95 Eur, iš kurių paramos lėšos – 9.347,00 Eur.

Projekto tikslas – organizuojant bendrus renginius su kaimo bendruomenėmis, mažinti atskirtį tarp įvairių gyventojų socialinių grupių, įgalinti juos veikti kartu.

Įgyvendinant projektą buvo suorganizuoti 4 susitikimai su Akmenynų, Liubavo, Tarprubežių ir Sangrūdodos kaimų gyventojais. Susitikimų metu buvo pristatomas projektas, jo planuojamos veiklos bei rezultatai. Inicijuotos diskusijos, kurių metu dalyviai „svajojo“ apie veiklos galimy-

bes savo gyvenamojoje vietovėje, jaunų žmonių ir vyresnės kartos bendros veiklos galimybes. Susitikimuose dalyvavo 60 dalyvių.

Taip pat buvo surengti 4 dažasvydžio turnyrai Akmenynų, Liubavo, Tarprubežių ir Sangrūdodos kaimuose, kuriuose 234 dalyviai varžėsi vaikų (7-13 m.), jaunimo (14-29 m.) ir suaugusiųjų (30+m.) amžiaus grupėse.

Projektas įgyvendintas su partneriais – Sangrūdodos kaimo bendruomene, Tarprubežių bendruomenės centru, Akmenynų kaimo bendruomene ir Kalvarijos savivaldybės kultūros centru.

VšĮ „Ratu“ įgyvendino projektą „**Kurk. Veik. Būk aktyvus**“. Projektui iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos valstybės biudžeto buvo skirta 9.185,00 Eur, VšĮ „Ratu“ prie projekto prisidėjo 483,00 Eur.

Projekto tikslas – įtraukiant gyventojus į bendrą aktyvią veiklą bei kūrybinį procesą, mažinti socialinę atskirtį tarp skirtingų socialiai pažeidžiamų grupių.

Kartu su projekto partneriais Sangrūdodos kaimo bendruomene, Jusevičių kaimo bendruomene, Akmenynų kaimo bendruomene ir Kalvarijos savivaldybės kultūros centru buvo suorganizuota 12 edukacinių užsiėmimų, kurių metu dalyviai buvo supažindinami su muilo istorija, gaminimo būdais, technomis, su natūralių priemonių voniai gamyba bei SPA namų sąlygomis, su žvakių gamybos būdais ir technomis, na-

tūralių kvėpalų gamyba namuose – kvapų maišymu. Gamino dekoratyvinius muilus, vonios burbulus, kūno šveitiklius, lūpų balzamus, žvakes ir kvėpalus.

Edukaciniuose užsiėmimuose dalyvavo 139 dalyviai.

Taip pat buvo surengti 4 baidarių žygiai, kuriuose dalyvavo 80 dalyvių ir 4 pėsčiųjų žygiai (61 dalyvis).

Kalvarijos vaikų ir jaunimo klubas „ARKA“ įgyvendino projektą **„Mes komanda“**. Bendra projekto vertė –10.000,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 9.500,00 Eur.

Projekto tikslas – organizuojant dienos stovyklas kaimų bendruomenėse, mažinti atskirtį tarp įvairių gyventojų socialinių grupių, įgalinti juos veikti kartu, skatinti aktyvų užimtumą bendruomenėje.

Projekto metu buvo suorganizuotos 5 dienų trukmės 4 dieninės stovyklos Sangrūdės, Jusevičių, Akmenynų, Liubavo kaimų gyventojams – vaikams ir jaunimui. Ši veikla nustebino dalyvius naujais išbandymais, suteikė naudingų žinių ir gebėjimų, kurie padės lavinti lyderystės gebėjimus, ateityje padės sėkmingai siekti užsibrėžtų tikslų, labiau pasitikėti savimi bei įveikti savo galimybių ribas.

Projektas įgyvendintas su partneriais – Sangrūdės kaimo bendruomene, Kalvarijos savivaldybės kultūros centru ir MB „Orijos dvaras“.

Aistiškių kaimo bendruomenė įgyvendino projektą **„Kur upelis Aista – ten gimtinė mana“**. Bendra projekto vertė – 10.526,32 Eur., iš kurių paramos lėšos – 10.000,00 Eur.

Projekto tikslas – išsaugoti Aistiškių krašto tradicijas, puoselėti vietos tradicinę kultūrą bei stiprinti ryšius su kraštiečiais mažinant socialinę atskirtį.

Projekto rezultatai: švykę 3 edukaciniai dailės užsiėmimai, tradicijų puoselėjimas edukacinių užsiėmimų ir kraštiečių šventės metu.

Trakėnų kaimo bendruomenės centras kartu su partneriais: asociacija Aistiškių kaimo bendruomene, Kalvarijos savivaldybės Kultūros centru, MB „Orijos Dvaras“ įgyvendino projektą **„Simbolika liaudies mene“**, Projekto tikslas – stiprinti ryšius su visos savivaldybės seniūnijų gyventojais, telkiant juos bendrai veiklai per liaudies meną. Įgyvendinant projektą buvo suorganizuotos kūrybinės dirbtuvės – edukacijos, kurių metu trys edukacinių veiklų vedėjai supažindino dalyvius su įvairia simbolika (ornamentais) liaudies mene, gamino suvenyrus įvairiomis

technikomis – drožė iš medžio, kalinėjo metale ir odoje, klijava iš popieriaus, lipdė iš molio, puošė gaminius liaudies meno ornamentais.

Iš viso buvo prarastos keturios kūrybinės dirbtuvės ta pačia tema, tik skirtinguose kaimuose.

Projekto vertė – 10.000 Eur.

VšĮ „Užimtumo idėjos“ įgyvendino projektą **„Dieninė stovykla „Vasaros nuotykis“**. Bendra projekto vertė – 10.500,00 Eur., iš kurių paramos lėšos – 9.975,00 Eur.

Projekto tikslas – organizuojant dienos stovyklą kaimų bendruomenėse, mažinti atskirtį tarp įvairių gyventojų socialinių grupių, įgalinti juos veikti kartu, skatinti aktyvų užimtumą bendruomenėje.

Projekto rezultatai: suorganizuotos 4 dienos stovyklos vaikams ir jaunimui iš Sangrūdų, Jusevičių, Akmenynų, Liubavo kaimų, kuriuose dalyvavo 80 dalyvių (po 20 kiekvienoje); parengti ir paskelbti 2 informaciniai pranešimai.

Akmenynų kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Kūrybinių dirbtuvių pasaulyje**“. Bendra projekto vertė – 9.210, 52 Eur, iš kurių paramos lėšos – 8.750, 00 Eur.

Projekto tikslas – sudaryti sąlygas kaimų gyventojų savirealizacijai, turiningam laisvalaikiui, per bendrą veiklą mažinant atskirtį tarp įvairių gyventojų socialinių grupių, skatinant aktyvų užimtumą bendruomenėje.

Projekto rezultatai: suorganizuotos 4 dieninės stovyklos Sangrūdės, Jusevičių, Akmenynų, Liubavo kaimuose; parengti ir paskelbti 2 informaciniai pranešimai, 4 foto reportažai.

Mockavos kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Aktyvūs lauko žaidimai**“. Bendra projekto vertė – 10.000, 00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 9.500, 00 Eur.

Projekto tikslas – įtraukiant gyventojus į bendrą aktyvią veiklą bei kūrybinį procesą, mažinti socialinę atskirtį tarp skirtingų socialiai pažeidžiamų grupių.

Projekto rezultatai: suorganizuoti 8 renginiai, skatinantys bendruomenės narių bendravimą, bendradarbiavimą, komandinį darbą.

Akmenynų kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Stovyklaukime kartu**“. Bendra projekto vertė – 10.240,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 9.728,00 Eur.

Projekto tikslas – organizuojant savivertės didinimo ir kūrybines veiklas, sudaryti sąlygas bendruomeniškumo ir bendravimo tarp įvairių amžiaus bei socialinių grupių asmenų skatinimui, mažinti jų socialinę atskirtį, įgalinti juos veikti kartu.

Projekto rezultatai: šiuo projektu buvo siekiama per bendras veiklas spręsti vaikų ir jaunimo užimtumo, šeimų stiprinimo, poilsio organizavimo bei kitas socialines ir kultūrinės problemas kaime, mažinant jų socialinę atskirtį. Kartu su partneriais MB „Pramoga“, Kalvarijos vaikų ir jaunimo klubu „ARKA“ ir Kalvarijos savivaldybės kultūros centru buvo suorganizuota stovykla šeimoms ir 4 stovyklos vaikams bei jaunimui, kuriose dalyvavo 80 dalyvių.

Sangrūdės kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Sangrūda - gyvai**“. Bendra projekto vertė – 10.200,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 9.690,00 Eur.

Projekto tikslas – surengti Kalvarijos savivaldybėje 4 pokalbių vakaro renginius, skatinančius vietinius žmones labiau domėtis savo kraštu bei aktyviai dalyvauti įvairiuose renginiuose.

Projekto metu, keturiose Kalvarijos savivaldybės seniūnijose (Tarprubežiai, Liubavas, Aistiškiai, Sangrūda) vyko pokalbių vakarai. Į renginius buvo kviečiami iš Kalvarijos savivaldybės kilę žmonės, kad pasidalintų patirtimi, kaip pasiekė savo karjeros, kaip sekėsi gyventi, kokie tada laikai buvo, kas pasikeitė.

Šiais renginiais buvo siekiama mažinti socialinę atskirtį, skatinant vietos žmones dalyvauti renginiuose.

Tarprubežių bendruomenės centras įgyvendino projektą „**Edukacinės veiklos kartu**“. Bendra projekto vertė – 2.126,32 Eur, iš kurių paramos lėšos – 2.020,00 Eur.

Projekto tikslas – ugdyti kaimo gyventojų gebėjimus veikti kartu mažinant socialinę atskirtį ir stiprinant socialinį solidarumą.

Pirmuoju etapu projekto dalyviai turėjo edukacinę išvyką į Augų sūrių ūkį Druskininkų sav. ir pažintinę ekskursiją po Druskininkus. Projekto dalyviai galėjo palyginti kokių paslaugų sektorių galima plėsti Kalvarijos savivaldybėje, kartu dalyvauti degustacinėje veikloje, susipažinti su naujais žmonėmis.

Antroji projekto dalis buvo skirta vietinių verslų pažinimui, dalyviai vyko į kvapų terapijos užsiėmimus su pirties procedūrom Sangrūdoje (3 grupės). Bendruose grupiniuose užsiėmimuose buvo dalijamasi įvairialype patirtimi, bendraujama, gerinami tarpusavio bendravimo ryšiai, gyventojai susipažino su kitų seniūnijų gyventojais, mėgaujamosi pirties procedūromis ir kvapų terapija pirtyje.

Projekto metu suorganizuota išvyka ir kvapų terapijos užsiėmimai suaugusiems iš Kalvarijos, Sangrūdės ir Akmenynų seniūnijų.

Projekto partneriai – Kalvarijos vaikų ir jaunimo klubas „ARKA“, Sangrūdės kaimo bendruomenė ir Aistiškių kaimo bendruomenė.

VšĮ „Užimtumo idėjos“ įgyvendino projektą **„Gamtos stovykla“**. Bendra projekto vertė – 10.500,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 9.975,00 Eur.

Projekto tikslas – suorganizuoti vasaros stovyklą kaimų bendruomenėse, mažinti atskirtį tarp įvairių gyventojų socialinių grupių, įgalinant juos veikti kartu, skatinant aktyvų užimtumą, bendruomenėje.

Projekto rezultatai: suorganizuotos 4 vasaros stovyklos Sangrūdės, Jusevičių, Akmenynų ir Liubavo kaimų bendruomenėse. Stovyklos tema – gamtosauga ir ekologija. Dalyviai buvo įtraukti į įvairias su ekologija, tvariu gyvenimu, gamta ir gyvūnija supažindinančias veiklas. Mažinama atskirtis tarp įvairių gyventojų socialinių grupių, įgalinama juos veikti kartu, skatinamas aktyvus užimtumas bendruomenėje. Stovyklos veikla akcentuota į darbą grupėje, komandoje. Visos veiklos buvo skirtos tiek fiziniam aktyvumui didinti, tiek sveikatai stiprinti, bendravimo, komandinio darbo įgūdžių lavinimui.

1.2. Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse

Kalvarijos sav. Jungėnų pagrindinė mokykla įgyvendino projektą **„Jungėnų pagrindinės mokyklos stadiono bėgimo takų įrengimas ir pritaikymas jaunimo poreikiams“**, Bendra projekto vertė – 39.375,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 31.500,00 Eur.

Projekto tikslas - sutvarkyti ir atnaujinti Jungėnų pagrindinės mokyklos erdvę, įrengiant stadiono bėgimo takus, pritaikant juos krašto jaunimo aktyviam, turiningam, sporto ir laisvalaikio praleidimui, bei palankios socialinės aplinkos kūrimui.

Įgyvendintas projektas sudaro Jungėnų kaimo jaunimui ir kitiems gyventojams geresnes galimybes sportuoti, dalyvauti įvairiuose sporto renginiuose, varžybose, sveikiau gyventi. Tai skatina didesnę gyventojų užimtumą, įdomesnę laisvalaikio praleidimą.

Aistiškių kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Sporto aikštelės įrengimas ir pritaikymas Aistiškių kaimo bendruomenės poreikiams**“. Bendra projekto vertė – 39.324,60 Eur, iš kurių paramos lėšos – 31.459,68 Eur.

Projekto įgyvendinimo metu sutvarkyta ir atnaujinta Aistiškių bendruomenėje esanti viešoji erdvė, įrengiant standartinę sporto aikštelę, pritaikant ją krašto gyventojų patogiam, tikslingam, aktyvaus laisvalaikio praleidimui, bei palankios socialinės aplinkos kūrimui.

Viešosios erdvės sutvarkymas ir atnaujinimas Aistiškių kaimo bendruomenėje sudaro geresnes, palankesnes sąlygas ir daugiau galimybių gyventojams plėtojant fizinio aktyvumo veiklas sporto veikloje ir propaguojant sveiką gyvenimo būdą.

Įrengus standartinę sporto aikštelę su tinklinio ir krepšinio stovais, gyventojai joje galės nuolat rengti sporto renginius, varžybas. Aktyvaus laisvalaikio zonos įkūrimas sudaro prielaidas didesniajam jaunimo

laisvalaikio užimtumui Aistiškių kaimo vietovėje. Projekto įgyvendinimas gerina gyvenimo kokybę įgyvendinamo projekto teritorijoje, bei sukuria palankią socialinę, užimtumą skatinančią aplinką tarp bendruomenės gyventojų.

Projekto partneris – Kalvarijos savivaldybės administracija.

Sangrūdės kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Viešosios erdvės sutvarkymas Sangrūdės kaime**“. Bendra projekto vertė – 35.875,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 28.700,00 Eur.

Projekto tikslas - sutvarkyti viešąją erdvę ir atlikti pasivaikščiojimo takelių kapitalinį remontą Sangrūdės kaime.

Įgyvendintas projektas ir sutvarkyta viešoji erdvė sudaro kaimo bendruomenės gyventojams patogesnę susisiekimą, aktyvina užimtumą, užtikrina palankios socialinės aplinkos kūrimą.

Projektas įgyvendintas su partneriu – Kalvarijos savivaldybės administracija.

Aistiškių kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Poilsio erdvė visiems**“. Bendra projekto vertė – 1.9687,50 Eur., iš kurių paramos lėšos – 15.750,00 Eur.

Projekto tikslas – sutvarkyti ir atnaujinti Aistiškių kaime esančią viešąją erdvę, įrengiant erdvę vaikų žaidimams, lauko treniruoklius, suoliukus, pritaikant ją krašto gyventojų patogiam, tikslingam ir aktyviam laisvalaikio praleidimui bei palankios socialinės aplinkos kūrimui.

Projekto rezultatas – įrengti lauko treniruokliai ir vaikų žaidimų aikštelė.

Tarprubežių bendruomenės centras įgyvendino projektą „**Viešosios infrastruktūros gerinimas Tarprubežiuose**“. Bendra projekto vertė – 19.687,50 Eur., iš kurių paramos lėšos – 15.750,00 Eur.

Projekto tikslas – sukurti naują bendruomenės traukos centrą, kuris padidintų gyventojų gyvenimo ir aplinkos kokybę, skatintų kaimų gyventojų aktyvumą ir paderintų sąlygas gyventojų laisvalaikio ir sporto veiklai.

Projekto rezultatai: įrengti lauko treniruokliai, vaikų žaidimų aikštelė, mažosios architektūros elementai, sutvarkyta aplinka - sukurta laisvalaikio ir sporto erdvė.

1.3. Vietos projektų pareiškėjų ir vykdytojų mokymas, įgūdžių įgijimas

Tarprubežių bendruomenės centras įgyvendino projektą „**Verslumo ugdymo mokymai Kalvarijos savivaldybėje**“. Bendra projekto vertė – 10.000,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 10.000,00 Eur.

Projekto tikslas – ugdyti Kalvarijos savivaldybės gyventojų verslumo gebėjimus.

Projekto metu buvo suorganizuoti 7 mokymai keturiomis skirtingomis temomis: „Sėkminga SVV įmonių veikla“, „Smulkių ir vidutinių įmo-

nių kūrimas, verslo planas, pirminė buhalterinė apskaita“, „Produktų ar paslaugų pardavimas, derybų taktikos“, „Projektų valdymas, vadovavimas, motyvacinės sistemos sukūrimas įmonei“.

Trakėnų kaimo bendruomenės centras įgyvendino projektą „**At-risk save versle**“.

Bendra projekto vertė – 12.000,00 Eur., iš kurių paramos lėšos – 12.000,00 Eur.

Projekto tikslas – suteikti kaimo bendruomeninių organizacijų atstovų ir kitiems kaimo vietovėse veikiantiems subjektams reikiamų žinių ir įgūdžių nuosavo verslo pradžiai ir plėtrai.

Projekto rezultatai: suorganizuoti 8 praktiniai – informaciniai seminarai keturiomis temomis, kuriose dalyvavo 40 dalyvių.

2 prioritetas. Vietos ūkio orientavimas į darnią ir ilgalaikę krašto plėtrą

2.1. Socialinio ir bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra

Asociacija „Jonų kaimo bendruomenė“ įgyvendino projektą **„Jonų kaimo bendruomenės statybinių paslaugų projektas“**.

Bendra projekto vertė – 108.900,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 84.193,56 Eur.

Projekto tikslas – pradėti plėtoti bendruomeninį verslą pagal integruoto socialinio verslo modelį.

Projekto rezultatai: sukurtos 2 darbo vietos kaimo gyventojams, viena iš jų neįgaliajam asmeniui; įsigytas universalus vikšrinis mini krautuvas; pradėtos teikti paslaugos statybvietsės paruošimo, paruošiamųjų žemės kasimo darbų tiesiant kelius ir žemės darbų statybos aikštelėse paslaugas.

MB „Orijos vilos“ įgyvendino projektą **„Edukacijų centro įkūrimas Kalvarijos VVG teritorijoje“**.

Bendra projekto vertė – 127.050,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 84.000,00 Eur.

Projekto tikslas – socialinio ir bendruomeninio verslo skatinimas Kalvarijos VVG teritorijoje.

Projekto metu įkurtas edukacijos centras, kuriame galės vykti mokymai, bus organizuojamos konferencijos, vyks renginiai skirti bendruomenės poreikių tenkinimui, jaunimo užimtumo didinimui ir mokymosi visą gyvenimą veiklos vyresniems Kalvarijos VVG gyventojams.

Projekto metu sukurta 1 darbo vieta.

UAB „Sūduvos statyba“ įgyvendino projektą **„Socialinio verslo kūrimas kuriant naujas darbo vietas“**.

Bendra projekto vertė – 150.000,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 84.000,00 Eur.

Projekto tikslas – pradėti plėtoti socialinį verslą pagal išorinio socialinio verslo modelį.

Projekto metu įsigytas naujas vikšrinis traktorius buldozeris, įdarbinti 2 darbuotojai, teikiamos kraštovaizdžio tvarkymo ir statybvietės paruošimo paslaugas. Siekiant numatyto socialinio poveikio masto, iš pelno ne mažiau kaip 80 proc. numatomo gauti grynojo pelno bus reinvestuojama socialinei problemai spręsti – vienišiams pensijinio amžiaus Kalvarijos gyventojams, gyvenantiems individualiuose namuose ir negalintiems tinkamai pasirūpinti saugia ir tvarkinga savo namų aplinka, bus suteikiamos aplinkos ir kraštovaizdžio tvarkymo paslaugos: vejos nupjovimas, privažiavimo kelių prie namų priežiūra ir paprastasis remontas, pavojingų medžių, esančių šalia avaringų zonų pjovimas, gamtos stichijų padarinių šalinimas, sniego nukasimas nuo takelių ir šaligatvių bei praėjimo takelių ir laiptelių barstymas, kietojo kuro pristatymas, sunešimas ir pan.

2.2. Bendradarbiavimo rėmimas vykdant regioninių produktų rinkodarą ir kuriant maisto grandinę „nuo lauko iki stalo“

Asociacija Kvietkinės kaimo bendruomenė įgyvendino projektą „**Maisto grandinės „nuo lauko iki stalo“ kūrimas Kvietkinės kaimo bendruomenėje**“. Bendra projekto vertė – 76.287,72 Eur, iš kurių paramos lėšos – 59.895,33 Eur.

Projekto tikslas – sukurti maisto grandinę „nuo lauko iki stalo“ Kalvarijos vietos veiklos grupės teritorijoje, užtikrinant bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, ūkininkais ir verslininkais.

Įgyvendinant projektą atlikti vandentiekio bei nuotekų tvarkymo darbai bei Kvietkinės kaimo bendruomenei priklausančių patalpų remontas, įsigyta įranga, būtina vietos produkcijos iš kaimo gyventojų, ūkininkų supirkti, perdirbti ir paruošti pardavimui, sudaryti ketinimų protokolai, susitarimai dėl planuojamo bendradarbiavimo su vietos bendruomenėmis, ūkininkais ir verslininkais, iš visų Kalvarijos vietos veiklos grupės teritorijos seniūnijų, kurie pageidauja įsitraukti į projektą kuriamą maisto tiekimo grandinę. Projekto metu buvo vykdomas socialinis verslas pagal integruoto verslo modelį ir daromas teigiamas poveikis projekto tikslinei socialinei grupei.

Socialinio verslo tikslinė grupė – Kalvarijos vietos veiklos grupės teritorijoje gyvenantys 65-75 m. amžiaus gyventojai, kurie gyvena kaimiškose vietovėse, nutolusiuose nuo miestelio centro. Su seniūnijų darbuotoju, vietos bendruomenių, socialinių centrų pagalba buvo pasirinkti senjorai ir jiems nemokamai suteiktos edukacijos maisto gaminimo bei kulinarijos srityje, susijusios ir tvariu maisto vartojimu.

Projekto metu sukurta 1 darbo vieta.

2.3. Novatoriško verslo kūrimas ir plėtra

UAB „Vygora“ įgyvendino projektą **„Novatoriškas modulinis namelių panaudojimo projektas“**. Bendra projekto vertė – 92.565,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 53.198,00 Eur.

Projekto tikslas – skatinti smulkaus verslo plėtrą ir vietos išteklių geresnio panaudojimo galimybes Kalvarijos savivaldybėje.

Projekto metu įsigyti 3 moduliniai nameliai, sukurtos 2 darbo vietos, teikiamos apgyvendinimo paslaugos nuomojant modulinius namelius.

UAB „Sūduvos statyba“ įgyvendino projektą **„Novatoriško verslo plėtra kuriant naujas darbo vietas“**. Bendra projekto vertė – 93.520,90 Eur, iš kurių paramos lėšos – 53.330,00 Eur.

Projekto tikslas – įsigyti guminės dangos liejimo įrangą, kad UAB „Sūduvos statyba“ galėtų pradėti teikti sporto aikštynų dangos klojimo paslaugas. Įsigijus guminės dangos klojimą įmonė teiks sportinės dangos klojimo paslaugas ne tik Kalvarijos savivaldybės teritorijoje, bet ir kitose savivaldybėse. Kol kas tokių įmonių Lietuvoje yra nedaug.

Projekto metu sukurtos 2 darbo vietos Kalvarijos savivaldybės gyventojams.

Gintarė Staseliūnienė įgyvendino projektą **„Poilsio paslaugų kūrimas Pagraužių dvare“**.

Bendra projekto vertė – 92.202,00 Eur., iš kurių paramos lėšos – 53.332,38 Eur.

Projekto tikslas – sukurti Pagraužių dvare infrastruktūrą, tinkamą naujo verslo kūrimui.

Projekto rezultatai: įrengtos garso ir kvapų terapijai skirtos zonos, įsigyta įranga, sutvarkyta infrastruktūra, sukurtos dvi darbo vietos.

MB „Klimesta” įgyvendino projektą „Paslaugų teikimo bazės steigimas”.

Bendra projekto vertė – 91.960,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 52.440,00 Eur.

Projekto tikslas – plėtoti unikalių statybinių paslaugų teikimo centrą (įvairios kasybos darbų paslaugos statybos aikštelėse – pamatų duobių kasyba, tranšėjų kasyba, grunto krova, landšafto formavimas, gerbūvio darbai ir kt.), sukuriant naujas paslaugas vietos gyventojams, naudojant Kalvarijos rajono išteklius.

Projekto rezultatai: įsteigtas statybos darbų ir paslaugų teikimo vietas, efektyviai konkuruojantis rinkoje; sukurtos 2 darbo vietos.

MB Plastiko sprendimai įgyvendino projektą „MB „Plastiko sprendimai novatoriško verslo sukūrimas”.

Bendra projekto vertė – 77.000,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 53.130,00 Eur.

Projekto tikslas – panaudojant vietos išteklius sukurti inovatyvią verslo įmonę.

Projekto rezultatai: sukurta 1 darbo vieta; įsigyta pūsto polietileno žaliavos pjaustymo ir pūsto polietileno alkūnių suvirinimo įrenginiai. Jų pagalba pradėta gaminti pūsto polietileno alkūnės, naudojamos oro rekuperacijos sistemose, kurios yra privalomos A+ klasės energetinio naudingumo pastatuose.

Aivaras Sakalauskas įgyvendino projektą „**Aivaro Sakalausko verslo plėtra**“.

Bendra projekto vertė – 68.152,39 Eur, iš kurių paramos lėšos – 39.043,39 Eur.

Projekto tikslas – plėsti Aivaro Sakalausko aplinkos priežiūros paslaugas, siekiant išplėsti teikiamų paslaugų spektrą bei galimybes.

Įgyvendinus projekte numatytas investicijas sukurta nauja darbo vieta jaunam kaimo gyventojui, deklaravusiam savo gyvenamą vietą Kalvarijos VVG teritorijoje (1,1 etato) aplinkos priežiūros specialisto pareigybei užimti.

MB „AgroGildija“ įgyvendino projektą **„MB „AgroGildija“ verslo pradžia“**. Bendra projekto vertė – 93.519,00 Eur., iš kurių paramos lėšos – 53.329,00 Eur.

Projekto tikslas - sukurti kokybiškų autoserviso remonto ir sėjimo paslaugų teikimą, bei mažinti nedarbo lygį kaimo vietovėje Kalvarijos VVG teritorijoje, įsigyjant reikiamą įrangą ir teikiant lengvųjų automobilių remonto bei sėjimo paslaugas.

Projekto metu buvo įsigyta įranga bei technika, sukurta 1,1 darbo vieta ir pradėtos teikti šios paslaugos:

1. Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas: važiuoklės ir variklių remontas, metalų apdorojimas ir dengimas, mechaninis apdirbimas, plataus spektro kėbulo suvirinimo darbai, plataus spektro autoserviso paslaugos;

2. Augalininkystei būdingų paslaugų veikla: sėjimo paslaugos.

Numatomos šios būsimų potencialių klientų grupės: fiziniai asmenys turintys jiems priklausančius/nuomojamus automobilius, gyvenantys Kalvarijos savivaldybėje ir aplinkinėse savivaldybėse, fiziniai asmenys turintys jiems priklausančius/nuomojamus automobilius keliaujantys ar besilankantys Kalvarijos savivaldybėje, juridiniai asmenys, verslo įmonės turinčios automobilius, fiziniai ar juridiniai asmenys, turintys žemės ūkio paskirties sklypus, ūkininkai.

MB „Markasa“ įgyvendino projektą **„MB „Markasa“ verslo pradžia“**. Bendra projekto vertė – 50.759,50 Eur., iš kurių paramos lėšos – 29.365,00 Eur.

Projekto tikslas - plėtoti unikalių statybinių paslaugų teikimo centrą (biologinių valymo įrenginių montavimas, inžinerinių tinklų statyba, įvairios kasybos darbų paslaugos statybos aikštelėse – pamatų duobių kasyba).

Projekto rezultatai: projekto metu įsigytas ekskavatorius, sukurta 1,1 darbo vieta ir pradėta teikti šios paslaugas:

1. Biologinių nuotekų valymo įrenginių montavimas.

2. Komunalinių nuotekų statinių statybos paslaugos kaimo vietovėje (centralizuotų nuotekų tvarkymo sistemų įrengimas).

3. Specializuotos statybos paslaugos kaimo vietovėse (specializuoti kasybos darbai statybos aikštelėse, statybvietsės paruošimas, tranšėjų ir griovių kasimas, gerbūvio darbai, grunto krovimas ir lyginimas, naudojant itin pažangias kasybos technologijas, leidžiančias užtikrinti itin aukštus kokybės standartus).

Numatoma paslaugas teikti visiems Lietuvoje veikiančioms juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie vykdo darbus savo statybos objektuose (statybų rangovai, statybos objektų užsakovai, ūkininkai, valstybinės įmonės ir kiti užsakovai, reikalaujantys statybos darbų statybos aikštelėse). Biologinių nuotekų valymo įrenginių montavimo ir komunalinių nuotekų statinių statybos paslaugos planuojamos teikti visiems Lietuvoje veikiančioms juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie neturi galimybės prisijungti prie centralizuotų nuotekų tvarkymo sistemų.

MB „Klimesta“ įgyvendino projektą **„Paslaugų verslo plėtra“**. Bendra projekto vertė – 83.562,60 Eur, iš kurių paramos lėšos – 48.273,00 Eur.

Projekto tikslas – plėtoti unikalų statybinių paslaugų teikimo centrą (įvairios kasybos darbų paslaugos statybos aikštelėse – pamatų duobių kasyba, tranšėjų kasyba, grunto krova, landšafto formavimas, gerbūvio darbai ir kt.), sukuriant naujas paslaugas vietos gyventojams, naudojant Kalvarijos rajono išteklius.

Įgyvendinant projektą buvo įsigytas mini ekskavatorius ir apšvietimo lempos su saulės baterija. Projekto rezultatas - įsteigtas statybos darbų ir paslaugų teikimo vienetas, efektyviai konkuruojantis rinkoje.

Projekto metu sukurta 1,1 darbo vietos kaimo gyventojams.

MB „Orijos vilos“ įgyvendino projektą **„Inovatyvių apgyvendinimo paslaugų kūrimas Kalvarijos VVG teritorijoje“**. Bendra projekto vertė – 259.285,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 149.999,58 Eur.

Projekto tikslas – sukurti inovatyvių apgyvendinimo paslaugų verslą bei mažinti nedarbo lygį Kalvarijos VVG teritorijoje.

Paramos gavėjas įgyvendinęs vietos projekto paraiškoje numatytas investicijas, sukūręs darbo vietas, praplėtė savo paslaugų spektrą ir pradėjo vykdyti EVRK 55.20 – Poilsiautojų ir kita trumpalaikio apgyvendinimo veikla, taip padidino apgyvendinimo paslaugų pasiūlą Kalvarijos VVG teritorijoje. Įgyvendinus vietos projektą įsigyti ir pastatyti 3 moduliniai nameliai, kuriuose vienu metu gali apsistoti iki 12 asmenų, taip sukurtos naujos inovatyvios apgyvendinimo paslaugos kaime. Visuose nameliuose įrengti automatiniai, nuotoliniu pulteliumi valdomi vandens šildytuvai bei mini virtuvėlė su įranga maisto ruošimui, baldai – taip klientui užtikrinamas privatus bei ramus poilsis gamtoje.

Projekto metu sukurta 2,7 darbo vietos (etatai).

UAB „Sūsmeda“ įgyvendino projektą **„UAB „Sūsmeda“ inovatyvus atliekų perdirbimas“**. Bendra projekto vertė – 257.027,00 Eur, iš kurių paramos lėšos – 149.240,00 Eur.

Projekto tikslas – sukurti inovatyvią perdirbimo paslaugą Kalvarijos VVG teritorijos lygmeniu, kuri apimtų vietos žaliavų (medienos) gamyboje išgaunamų atliekų (atraižų ir pjuvenų) perdirbimą į granules.

Projekto vykdytojas, norėdamas sumažinti atliekų (atraižų ir pjuvenų) kiekį savo įmonėje ir prisidėti prie klimato taršos mažinimo, perdirbtų produktų gamybos / pirkimo / vartojimo skatinimo, projekto metu įsigijo granulių gamybos liniją, kurią sudaro 6 dalys: džiovinimo sekcija, žaliavos paruošimo sekcija, granuliavimo sekcija, granulių transportavimo aušinimo sekcija, granulių fasavimo sekcija ir valdymo bei aptarnavimo sistemos sekcija.

Įsigytas įrangos komplektas padės vietiniam verslui nepatirti nuostolių kiekvieną kartą bandant surasti atliekoms pirkėją arba sandėliuojant jas iki pardavimo, kuris, su transportavimu, dažniausiai atnešdavo

įmonei nuostolius. Tokio perdirbimo galimybė leis įmonei iš kasdien pagaminamų atliekų (atraižų ir pjuvenų), ne patirti nuostolius, o generuoti pelną ir nebeieškoti, kur ir kaip sandėliuoti tonas atliekų.

Projekto metu sukurtos 3 darbo vietos (etatai).

Kalvarijos vietos veiklos grupė įgyvendino tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Pirminės žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir rinkodaros plėtra Marijampolės regiono kaimo vietovių VVG ir Vietos veiklos grupės „Biebžos fondas“ teritorijose“

Kalvarijos vietos veiklos grupė kartu su partneriais – Marijampolės VVG, Vilkaviškio krašto VVG, Šakių krašto VVG, Sūduvos VVG ir Vietos veiklos grupė Biebžos fondas (Lenkija) įgyvendino tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Pirminės žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir rinkodaros plėtra Marijampolės regiono kaimo vietovių VVG ir vietos veiklos grupės „Biebžos fondas“ teritorijose“. Projektas buvo įgyvendinamas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos priemonės „Leader“ veiklos sritį „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir

įgyvendinimas“, jam skirta 94.930,00 Eur suma (80.690,50 Eur EŽŪFKP lėšos, 14.239,50 Eur LR valstybės biudžeto lėšos).

Projekto tikslas – skatinti pirminės žemės ūkio produkcijos perdirbimą ir rinkodarą Marijampolės regiono kaimo vietovių VVG teritorijose ir vietos veiklos grupės „Biebžos fondas“ teritorijoje.

Projekto pradžioje vyko bendrų Lietuvos - Lenkijos patiekalų identifikavimas ir gamybos stovykla. Šios veiklos metu buvo identifikuoti bendri abiejų projekto šalių patiekalai, parengtos jų nuotraukos ir gamybos proceso aprašymai, skirti leidiniui lietuvių – lenkų kalbomis.

Vėliau vyko patiekalų gamybos ir pateikimo mokymai, kurių dalyviai susipažino, kaip tradicinius patiekalus pateikti „kitaip“, kaip tikslingiau ir efektyviau maisto gamyboje panaudoti vietinius produktus.

Įgyvendinant projektą buvo dalyvauta Litexpo Baltijos maisto ir gėrimų parodoje bei Liublino Europos skonių festivalyje. Parodose dalyvavę abiejų šalių įmonės, ūkininkai, gyventojai pristatė ir pareklamavo savo produkciją, turėjo galimybę surasti partnerius, klientus, užmegzti naudingus įvairius naudingus kontaktus. Galimybė parodų metu dalyvauti seminaruose, virtuvės šefų pristatymuose leido dalyviams plėsti ir patobulinti savo žinias.

Parodų dalyviams (prekybininkams ir gamintojams) iš projekto lėšų buvo nupirkti stilizuoti kostiumai bei tautiniai kostiumai, reprezentuojantys Suvalkijos regioną. Bendrų Lietuvos - Lenkijos patiekalų identifikavimo ir gamybos stovyklos metu parengti receptai ir nuotraukos buvo išleisti atskiru leidiniu lietuvių - lenkų kalbomis. Leidinys buvo pristatytas Litexpo Baltijos maisto ir gėrimų parodoje. Projektui pasibaigus

leidinys padės reprezentuoti šalis įvairių renginių, parodų, mugių metu, pristatant šalių bendrą kulinarinį paveldą.

Kalvarijos vietos veiklos grupė įgyvendino tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Vietos plėtros Marijampolės regiono kaimo vietovėse skatinimas bendradarbiaujant su Lenkijos Vietos veiklos grupe „Biebžos fondas“

Kalvarijos vietos veiklos grupė kartu su partneriais – Marijampolės VVG, Vilkaviškio krašto VVG, Šakių krašto VVG, Sūduvos VVG ir Vietos veiklos grupe Biebžos fondas (Lenkija) įgyvendino tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Vietos plėtros Marijampolės regiono kaimo vietovėse skatinimas bendradarbiaujant su Lenkijos Vietos veiklos grupe „Biebžos fondas“. Projekto įgyvendinimui buvo skirta 80.077,36 Eur suma (68.065,76 Eur EŽŪFKP lėšos, 12.011,60 Eur LR valstybės biudžeto lėšos).

Projekto tikslas – paskatinti vietos plėtrą Marijampolės regiono kaimo vietovėse vykdant bendras veiklas Vilkaviškio krašto, Šakių krašto, Kalvarijos, Sūduvos VVG ir Lenkijos Vietos veiklos grupe „Biebžos fondas“ turizmo atstovams.

Dviejuose Gerosios patirties vizituose Lietuvoje ir Lenkijoje dalyviai aplankė Vilkaviškio krašto, Šakių krašto, Kalvarijos, Sūduvos VVG ir Vietos veiklos grupės „Biebžos fondas“ teritorijose esančius turizmo

objektus. Ten dalyviai susipažino su Lietuvoje ir Lenkijoje dirbančiais turizmo subjektais, sužinojo apie jų veiklos ypatumus, specifiškumą, susipažino su jų planais ir perspektyvomis, inovacijų kūrimu ir diegimu, išbandė siūlomas edukacijas ir degustacijas, turėjo galimybę padidinti bendradarbiavimą ir užmegzti naujas pažintis.

Suorganizuotos kulinarinio ir pramogų bei sportinio turizmo dirbtuvės bei sveikatingumo ir kultūrinio turizmo mokymai Vilkaviškio krašto, Šakių krašto, Kalvarijos, Sūduvos VVG teritorijose. Turizmo atstovai iš Lietuvos ir Lenkijos dalyvavo kulinarinio Lietuvos ir Lenkijos paveldo (maisto bei gėrimų), sveikatingumo (pirčių, sveiko maisto), kultūrinio (folkloro, amatų) turizmo edukacijose, pramogų bei sportinio turizmo veiklose, sužinojo skirtingų turizmo rūšių ypatumus bei kaip juos pritaikyti savo versle.

Taip pat suorganizuotos grupinės verslo konsultacijas turizmo atstovams Vilkaviškio krašto, Šakių krašto, Kalvarijos, Sūduvos VVG teritorijose. Konsultacijų metu buvo susisteminta projekto metu sukaupta

patirtis, išgryninti verslo vystymo, bendradarbiavimo, plėtros ir turizmo skatinimo idėjos bei numatyta, kaip būtų galima jas realizuoti konkrečiam verslo subjektui. Konsultacijų metu kiekvienoje VVG sukurti lankytinų vietų maršrutai – galvosūkių ir atspausdinti lietuvių, anglų, lenkų kalbomis.

**Kalvarijos vietos veiklos grupė įgyvendino
teritorinio bendradarbiavimo projektą
„Amatų skatinimas ir lėtojo turizmo plėtra
Marijampolės regione“**

Kalvarijos vietos veiklos grupė kartu su partneriais Marijampolės, Vilkaviškio krašto, Šakių krašto ir Sūduvos vietos veiklos grupėmis įgyvendino projektą „Amatų skatinimas ir lėtojo turizmo plėtra Marijampolės regione“. Projekto įgyvendinimui buvo skirta 101.100,00 Eur, iš kurių 81.638,25 Eur Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos, 14.406,75 Eur – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Projekto tikslas – skatinti vietos plėtrą Marijampolės regiono kaimo vietovėse amatų plėtros ir lėtojo turizmo plėtros kontekste.

Įgyvendinant projektą buvo suorganizuoti 6 lėtojo turizmo mokymai, kuriuose dalyviai aptarė kas yra lėtasis turizmas, jo perspektyvos Lietuvoje, nagrinėjo lėtojo turizmo galimybes Kalvarijos, Marijampolės, Vilkaviškio krašto, Šakių krašto ir Sūduvos vietos veiklos grupių teritorijose. Vyko lėtojo turizmo paslaugų teikėjų poreikių aptarimas ir išgryninimas kuriant prekės ženklus.

Surengta 15 amatininkų rinkodaros mokymų visose Marijampolės regiono vietos veiklų grupių teritorijose: Marijampolės sav., Šakių raj., Vilkaviškio raj., Kazlų Rūdos sav., Kalvarijos sav. dalyvius supažindino su marketingo komplekso elementais, svarbiausiais rinkos analizės aspektais, prekės ženklo kūrimo konceptu, papasakojo apie verslo plano rengimą ir finansų valdymą, mokė planuoti prekės ženklo komunikacijos kampaniją, pristatė bei aptarė daug kitų dalyviams naudingų temų.

Projekto metu buvo suorganizuoti 5 amatų mokymai.

„Medžio drožybos“ mokymus vedė tautodailininkas Saulius Čėsna, kuris teorinio mokymo dalyje, dalyvius susipažindino su drožybos tech-

nologija, drožybai naudojama žaliava bei medžiagomis, medžio drožinių asortimentu, piešimo pagrindais, etninės kultūros istorija bei suteikė daug kitos įdomios informacijos. Tautodailininkas pademonstravo savo paties pagamintus medžio dirbinius, pasidalino per daug metų sukauptą savo patirtimi bei praktiniais patarimais.

„Bitininkystės“ mokymų metu lektorė bitininkė Renolda Stepanauskaitė-Kubilienė dalyviams suteikė daug bitininkavimo žinių – dalyviai buvo supažindinti su dabartiniu teisiniu reglamentavimu, pristatyta bičių rūšys, šeimos sudėtis, priežiūra, kokybiško

vaško lydymas, spiečių gaudymas, naujų šeimelių kūrimas, aptarta tinkamą avilio pasirinkimas, taip pat lektorė papasakojo daug praktinės informacijos apie tai, kaip pasirūpinti bičių sveikata.

„Žolininkystės“ mokymų metu savo žiniomis ir patirtimi dalijosi žymioji žolininkė, lektorė Kristina Šilinskienė Naktiziedė. Dalyviai turėjo galimybę susipažinti su vaistinių augalų įvairove, tinkamiausiais rinkimo laikais, žolynų naudingosiomis savybėmis, patariama kaip džiovinti surinktas vaistažoles ir kaip išlaikyti jų naudingąsias, gydomąsias savybes. Na, o mokymai pasibaigė ragaujant iš įvairių žolelių paruoštų arbatų.

„Muilo gamybos“ mokymų metu dalyviai kartu su lektore gilino teorines žinias – susipažino su dabartiniu teisiniu reglamentavimu, muilo gamybos ištakomis, muilo rūšimis, pristatytos priemonės, reikalingos muilo gamybai, skaičiavimai, saugumo instrukcijos gamyboje ir kt. Antrąją dieną dalyviai praktiškai išbandė savo kūrybines galias – maišė ingredientus, dėjo eterinius aliejus bei kitus priedus, po to muilo masę išpilstė į formas ir laukė, kol muilas sustings. Labiausiai džiugino galutinis rezultatas – kiekvienas muilas vis kitoks, savaip mielas ir kvėpiantis.

Mokymuose „Sūrių gamyba“ dalyviai ne tik įdėmiai klausėsi teorijos, bet kartu su lektore Virginija Vaičiukiniene dalyvavo praktiniame sūrių gamybos procese – gamino rikotos, mozarelos, filadelfijos, mascarponės, saldaus pieno, desertinį, rūgštaus pieno sūrius. Po praktinių mokymų dalyvių laukė smagiausia dalis – pagamintų sūrių degustacija ir aptarimas. Mokymų metu dalyviai išmoko savo poreikiams pasigaminti sūrį ir gavo bazinių įgūdžių toliau eksperimentuoti ir tobulėti.

Įgyvendinant projektą amatininkai turėjo galimybę pristatyti savo gaminius Kalvarijos miesto šventėje „Šypsaisi savo kraštui“, Liudvinavo miestelio šventėje, Šakių miesto šventėje „Aš myliu Šakius“, Vilkaviškio miesto šventėje „Mano miestas – Lietuvon įrašytas“, Bagotosios kermošiuje, regioninėje Sūduvių amatų šventėje, kuri vyko Paežerių dvaro sodyje ir nacionaliniame renginyje „Kaziuko mugė“.

Dalyvaudami šiose šventėse amatininkai ne tik pristatė ir pardavė savo produkciją, bet užmegė įvairius naudingus kontaktus, turėjo galimybę pamatyti savo konkurentus, įvertinti savo padėtį rinkoje.

Kalvarijos vietos veiklos grupė, Laisvės g. 2, 69214, Kalvarija
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 300593450
www.kalvarijosvvg.lt